

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců Mgr. Tomáše Blažka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupený Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem, se sídlem Rooseveltova 49/16, Plzeň, proti žalovanému: **generální ředitel Vězeňské služby České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 9. 2023, č. j. 22 Ad 2/2022-75,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

Odůvodnění:

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2021, č. j. VS-198155-9/ČJ-2020-80000L-51ODV. Žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí ředitele Věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Opava (dále jen „Věznice Opava“) ze dne 18. 6. 2020, č. j. VS-36069-55/ČJ-2018-8032PR. Ředitel Věznice Opava zamítl žádost stěžovatele o proplacení přestávek ve službě na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), a to za dobu od 13. 3. 2015 do 13. 3. 2018.

2. Rozhodnutí krajského soudu

[2] Krajský soud konstatoval, že v objektu Krnovská, kde stěžovatel sloužil na pozici inspektora dozorčí služby, byla určena všechna stanoviště jako pohyblivá, což znamená, že není nezbytné, aby dozorce nebo inspektor dozorčí služby setrval na jednom konkrétním místě po dobu své služby neustále. Naproti tomu existují stanoviště pevná, kde přestávku čerpat nelze, avšak tato v objektu Krnovská Věznice Opava nejsou podle rozpisů dozorčích stanovišť zřízena. Z jednotlivých denních rozkazů pak lze přehledně zjistit, na kterou službu byl stěžovatel velen, na který konkrétní kalendářní den, denní/noční směnu, konkrétní dozorčí stanoviště, kdy měla na tomto stanovišti být čerpána přestávka, a které ze stanovišť mělo stěžovatele zastupovat v případě, že čerpal přestávku. Denní rozkazy jsou pak v tabulce označené jako „*prokazatelné čerpání přestávky*“ v každém řádku pro jednotlivá stanoviště podepsány. Z elektronické evidence průchodů lze zjistit časy odchodů a příchodů, které obvykle alespoň přibližně korespondují s časem plánované přestávky a svým trváním též obvykle přesahují dobu 30 minut. Podle krajského soudu tak na pracovišti stěžovatele bylo střídání pro účely přestávky na jídlo a odpočinek dostatečně organizačně zajištěno a docházelo k němu.

[3] Podle denních rozkazů vykonával stěžovatel jako inspektor dozorčí služby svou službu na stanovišti č. 1. a během denní směny je jeho stanoviště zastupováno stanovišti č. 2 a 3 a během noční služby stanovištěm č. 1. Z denního rozkazu lze seznat, který konkrétní příslušník je na tato další stanoviště velen, a tedy i kdo konkrétně má stěžovatele zastupovat. Z výše uvedeného tak podle krajského soudu logicky vyplývá možnost vzájemné zastupitelnosti dozorců, která platí i pro pozici inspektora dozorčí služby. Denní rozkazy zjevně počítají s tím, že každý příslušník bude v určitý čas čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Stěžovatel netvrdí, ani se z ničeho nepodává, že by snad s denními rozkazy nebyl seznamován. Skutečnost, že tyto jsou v příloze denního rozkazu č. 1 (čerpání přestávek ve službě a vzájemná zastupitelnost) vždy podepsány, vypovídá o opaku.

[4] V tom, že interní rozpis dozorčích stanovišť nepopisuje žádné skutečnosti týkající se přestávek na jídlo a odpočinek a současně denní rozkaz tyto přestávky stanovuje, nelze podle krajského soudu spatřovat žádný rozpor. Oba dokumenty se totiž zjevně věnují jiným, byť dílem souvisejícím skutečnostem. Krajský soud zároveň odmítl tvrzení stěžovatele, že rozpis dozorčích stanovišť je základní interní normou, s níž nesmí být nic v rozporu. K poukazu stěžovatele na § 4 písm. c) nařízení žalovaného č. 5/2016 krajský soud uvedl, že dané ustanovení výslovně připouští střídání a pojednává o povinnostech příslušníka vězeňské služby při výkonu služby, nikoliv mimo ni (tedy například v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek). Nepřípadný je také odkaz stěžovatele na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 13. 7. 2021, č. j. 55 Ad 2/2020-147, kde je toto ustanovení nařízení žalovaného č. 5/2016 citováno. Narozdíl od skutkového stavu v tomto případě jsou v nyní posuzované věci dostatečně srozumitelně a konkrétně vysvětleny a důkazy doloženy možnosti faktického čerpání přestávky na jídlo a odpočinek příslušníků Věznice Opava.

[5] K argumentaci stěžovatele hypotetickými mimořádnými situacemi, které by mohly vést k přerušení přestávky, krajský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž podřazení přestávky na jídlo a odpočinek pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě ani to, že v době přestávky trvala povinnost příslušníka vězeňské služby zasáhnout v případě mimořádných událostí. Takovéto omezení totiž spočívalo v jeho zákonné zakročovací povinnosti podle § 7 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky (dále jen „zákon o vězeňské službě“),

pokračování

která na něj však dopadá trvale, i mimo pracovní dobu. V případě stěžovatele navíc taková situace nikdy nenastala. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že přestávky stěžovatele byly znehodnoceny nutností trávit je ve služební výstroji a výzbroji. Tato skutečnost sama o sobě, i kdyby byla v řízení prokázána, by nebyla důvodem pro proplacení doby za přestávku.

[6] Krajský soud dále shledal nedůvodnou námitku, že dočasné duplicitní zastoupení po dobu přestávky na jídlo a odpočinek na pohyblivých stanovištích je v rozporu s vnitřními bezpečnostními předpisy. Námitka byla obecná a krajskému soudu nebylo zřejmé, s jakými předpisy by zastupování mělo být v rozporu. Stěžovateli býval také ponechán čas navíc na přesun mezi jednotlivými objekty Věznice Opava (tj. mezi objektem Krnovská, kde byl zařazen, a objektem Olomoucká, kde je služební jídelna). Z elektronické evidence průchodů plyne, že stěžovatel této příležitosti využíval, mnohdy i v čase přesahujícím jednu hodinu. Tvrzení, že zápisy jsou fiktivní a byly činěny na příkaz, stěžovatel nijak nedoložil. Z výpovědí vyslechnutých svědků vyplývá opak. Krajský soud uzavřel, že stěžovatel mohl prokazatelně přestávku čerpat jak a kde chtěl, v souladu s požadavky zákona a judikatury.

3. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení z důvodu vad řízení před správním orgánem a nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu [§ 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].

[8] Podle stěžovatele krajský soud rozhodl v rozporu s důkazními prostředky založenými ve správním spise a nerespektoval ustálenou judikaturu správních soudů. Krajský soud dospěl k názoru, že ve věznici je výkon služby přerušitelný. Stěžovatel k tomu namítá, že pak nejsou obsazena strážní stanoviště a v takovém případě je přímo ohrožena bezpečnost nejen věznice, ale i společnosti. Krajský soud pominul také skutečnost, že nejvyšší interní právní normou ve věznici je rozpis strážních stanovišť, kde jsou uvedeny časy, během kterých je stanoviště střeženo. Tuto dobu nelze žádným způsobem zkrátit. Příslušník velený na stanoviště plně odpovídá za jeho chod, pokud není vystřídán, a to i v době konzumace stravy. Stěžovatel také namítá, že rozpis dozorčích stanovišť nemůže být porušován denním rozkazem vedoucího oddělení.

[9] Stěžovatel označuje za nepochopení chodu vězeňské služby názor krajského soudu o vzájemné zastupitelnosti na jednotlivých stanovištích. Podle stěžovatele z jím citované judikatury vyplývá, že duplicitní střežení více stanovišť jedním strážným je nepřípustné. Krajský soud dále nevyřešil otázku, kdo v případě mimořádné události odpovídá za svěřený úsek služby, jestliže jsou střeženy dva úseky souběžně. Stěžovatel v této souvislosti odkazuje rovněž na blíže nespecifikované rozhodnutí Soudního dvora EU (dále jen „Soudní dvůr“), které se touto problematikou zabývá.

[10] Inspektor dozorčí služby má dle stěžovatele zvláštní postavení, tento post nemůže vykonávat každý dozorce. Touto problematikou se však krajský soud nijak nezabýval. Stěžovatel poukazuje také na nařízení žalovaného č. 5/2016, podle něhož příslušník vězeňské služby nesmí opustit stanoviště, dokud není vystřídán nebo odvolán. Závěr krajského soudu je dle stěžovatele v rozporu s tímto nařízením.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že stěžovatel mohl čerpat a skutečně čerpal přestávky ve službě na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Charakter služby ve Věznici Opava mu umožňoval přerušit službu za tímto účelem. Pokud v minulosti správní soudy zrušily rozhodnutí žalovaného ve věcech žádostí příslušníků vězeňské služby o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek, bylo to z toho důvodu, že v té či oné věci služební funkcionáři nedostatečně zjistili skutkový stav věci, nikoliv proto, že by služba neumožňovala příslušníkům přestávky čerpat. Naopak v řadě případů správní soudy rozhodnutí žalovaného potvrdily. Krajský soud tedy nevydal překvapivý rozsudek, veškeré dílčí otázky spjaté s čerpáním přestávek na jídlo a odpočinek posoudil v mezích závěrů, k nimž dospěla judikatura.

[12] Podle žalovaného stěžovatel v kasační stížnosti nepříhodně argumentuje neobsazováním strážních stanovišť, pomíjením rozpisu strážních stanovišť atd. Stěžovatel totiž vykonával službu na pozici, která není systemizována na oddělení vězeňské stráže, respektive vůbec nespadá pod strážní službu. V řízení bylo ostatně prokázáno, že stěžovatel za účelem konzumace stravy v závodní jídelně v objektu Olomoucká pravidelně opouštěl objekt Krnovská, v němž vykonával službu. Z důvodu přesunu mezi uvedenými objekty doba jeho přestávky na jídlo a odpočinek vždy přesáhla 30 minut, což měl stěžovatel povoleno. Stěžovatel si převážně určoval dobu čerpání přestávky sám, a to na základě aktuální situace a plnění svěřených úkolů.

[13] K blíže nespecifikovanému poukazu stěžovatele na rozhodnutí Soudního dvora žalovaný uvádí, že stěžovatel zřejmě odkazuje na rozsudek ze dne 9. 9. 2021, ve věci C-107/19, *XR proti Dopravnímu podniku hl. m. Prahy*, na který navazoval nálezný Ústavního soudu ze dne 18. 10. 2021, sp. zn. II. ÚS 1854/20. Případ stěžovatele je však jiný, neboť stěžovatel neměl povinnost být neustále k dispozici. Služební funkcionáři se ve svých rozhodnutích náležitě zabývali otázkou zakročovací povinnosti při mimořádné události.

[14] Žalovaný zdůrazňuje, že stěžovatel v rozhodném období přestávky na jídlo a odpočinek prokazatelně čerpal, aniž by mu za to hrozil postih. Stěžovatel konkrétně neoznačil jediný den, kdy by neměl možnost přestávku čerpat, procesní povinnost prokázat nárok na proplacení nevyčerpaných přestávek přitom tížila stěžovatele. Argumentace stěžovatele ve správním i v soudním řízení však byla formulována obecně, stěžovatel se o prokázání nároků za konkrétní dny ani nepokusil.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, z jehož odůvodnění je zřejmé, jakými úvahami se

pokračování

soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je nicméně vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Konstatování nepřezkoumatelnosti by tedy mělo být v soudní praxi spíše výjimečné, „*není-li z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu vůbec patrné, jak soud hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v rámci žalobních bodů. Naopak nelze považovat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění lze (byť i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů nemůže být založena tím, že odůvodnění krajského soudu je pouze stručné či argumentačně chudé, popř. že krajský soud nevyvracel každý dílčí argument uplatněný účastníky...*“ (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, bod 29).

[18] Napadený rozsudek je přezkoumatelný, neboť krajský soud odůvodnil své závěry srozumitelně a dostatečně podrobně se vypořádal se všemi žalobními body. Stěžovatel ani neupřesnil, v čem přesně spatřuje nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Uvedená kasační námitka je tedy nedůvodná.

[19] Nejvyšší správní soud zároveň předeseílá, že i další kasační námitky uplatněné stěžovatelem jsou mnohdy velmi vágní. Celou kasační stížností se prolínají obecné a hypotetické úvahy, u nichž není leckdy vůbec zřejmé, jaký mají vztah ke konkrétním závěrům žalovaného a krajského soudu týkajícím se stěžovatelova případu. Nejvyšší správní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou a že není jeho úkolem domýšlet za stěžovatele jeho námitky.

[20] Jádrem sporu je otázka, zda bylo stěžovateli v posuzovaném období umožněno v průběhu výkonu služby čerpat přestávky ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, či zda vykonával takovou službu, že její výkon nemohl být přerušen ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru (a proto mu vznikl nárok na proplacení doby, kterou měl v průběhu služby využít čerpáním přiměřené doby na jídlo a odpočinek).

[21] Podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru má příslušník bezpečnostního sboru (dále také „příslušník“) *nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.* Podle odst. 2 *přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby.* Podle odst. 3 *jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.*

[22] Pro posouzení, zda je příslušníkům poskytována řádná přestávka dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, nebo pouze přiměřená doba na stravu a oddech dle § 60 odst. 3, je klíčové posoudit možnost přerušitelnosti služby. Aby bylo možné konstatovat, že výkon služby příslušníků lze přerušit, musí jim být umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem, formálně v souladu s právními předpisy a služebními předpisy, případně rozkazy tak, aby bylo zřejmé, že po celou dobu přestávky

nemusí v zásadě plnit žádné služební povinnosti a úkoly spojené se stanovišti, na která jsou veleni, a mohou se věnovat pouze tomu, aby se najedli a odpočinuli si. To není popřeno samotnou skutečností, že se ve zcela výjimečných případech aktivuje jejich zákonná zakročovací povinnost. Podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje sama o sobě ani skutečnost, že příslušník má v době přestávky ve službě na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, případně že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo ve věznici. Čerpání přestávek na jídlo a odpočinek musí také fakticky umožňovat pracovní prostředí a vytíženost příslušníků. Příslušník má tedy nárok na to, aby mu v mezích daného ustanovení byla poskytnuta přestávka na jídlo a odpočinek, přičemž k proplacení neposkytnuté přestávky lze přistoupit jen za situace, v níž nebylo poskytnutí přestávky objektivně možné.

[23] Zákon o služebním poměru dále počítá v § 60 odst. 3 s tím, že existuje služba, jejíž výkon nemůže být přerušen, a při výkonu takové služby nárok příslušníka v možnostech čerpání přestávky určitým způsobem omezuje. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je třeba podřadit zejména situace, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává. Také v případě, že je výkon služby formálně přerušitelný a zastupitelnost je ve služebních předpisech předpokládána, ale samotné pracovní prostředí a vytíženost příslušníků fakticky čerpání přestávek ve službě na jídlo a odpočinek neumožňují, je nutné dospět k závěru, že čerpané přestávky mají povahu pouze přiměřené doby na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, a ze dne 18. 4. 2023, č. j. 1 As 272/2022-64).

[24] Stěžovatel nesouhlasí s tím, jakým způsobem krajský soud posoudil možnost přerušitelnosti služby v jeho případě. Krajský soud však řádně vysvětlil, že charakter služby ve Věznici Opava v objektu Krnovská umožňoval stěžovateli přerušit službu za účelem čerpání přestávky ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. V tomto ohledu je podstatné, že stěžovatel vykonával službu v objektu, v němž byla všechna stanoviště určena jako pohyblivá, nikoliv pevná. Střídání pro účely přestávky na jídlo a odpočinek na pracovišti stěžovatele zároveň bylo dle krajského soudu dostatečně organizačně zajištěno a reálně k němu docházelo. Tento závěr vzal krajský soud za prokázaný zejména interními předpisy žalovaného a denními rozkazy s přílohami, jejich faktické dodržování ověřil z výpovědí svědků pořízených ve správním řízení a z dalších důkazů obsažených ve správním spisu (např. z elektronické evidence průchodů).

[25] Nejvyšší správní soud souhlasí s uvedeným hodnocením krajského soudu. Stěžovatel proti tomu namítá, že krajský soud rozhodl v rozporu s důkazními prostředky založenými ve správním spise. Nijak však nespecifikuje, s kterými důkazními prostředky jsou závěry krajského soudu v rozporu.

[26] Podle stěžovatele dále krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu správních soudů. Stěžovatel však blíže nerozvádí, jaké konkrétní závěry vyplývající z jím citovaných rozhodnutí správních soudů krajský soud v napadeném rozsudku nerespektoval. Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom nevyplývá obecný závěr, že ve věznici je výkon služby nepřerušitelný, vždy záleží na individuálním posouzení jednotlivých případů

pokračování

(viz výše zmiňované rozsudky č. j. 9 As 89/2021-65 a č. j. 1 As 272/2022-64 a v nich odkazovanou judikaturu).

[27] Stěžovatel se dovolává zejména rozsudku Krajského soud v Praze č. j. 55 Ad 2/2020-147 a na něj navazujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2023, č. j. 8 As 248/2021-116, které se zabývaly případem příslušníků vězeňské služby ve Věznici Vinařice. Nejvyšší správní soud ale souhlasí s krajským soudem, že narozdíl od skutkového stavu v tomto případě jsou v nyní posuzované věci dostatečně srozumitelně a konkrétně vysvětleny a důkazy doloženy možností faktického čerpání přestávky na jídlo a odpočinek příslušníků Věznice Opava. V případě příslušníků vězeňské služby ve Věznici Vinařice například někteří vyslýchání příslušníci uvedli, že systém zastupování mezi stanovišti, který vychází z denního rozkazu vedoucího oddělení vězeňské stráže, je vlastně jen formální a v praxi se nedodrжуje. Krajský soud i Nejvyšší správní soud proto měly pochybnosti o fungování systému střídání dozorců a čerpání přestávek ve Věznici Vinařice (viz bod 55 rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 248/2021-116). V nyní posuzované věci ale takové pochybnosti nevyvstaly. Stěžovatel v kasační stížnosti ani nic takového konkrétně netvrdí, pouze bez dalšího odkazuje na rozsudky týkající se Věznice Vinařice. Nynější věc se v tomto ohledu podobá spíše věci posuzované v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 272/2022-64.

[28] Ani v případě dalších odkazů stěžovatele na judikaturu není zřejmé, co z jednotlivých citovaných rozsudků stěžovatel dovozuje ve vztahu ke svému případu. Nejvyšší správní soud proto považuje za dostatečné k takto obecně vzneseným námitkám obdobně obecně uvést, že neshledal, že by krajský soud posoudil věc v rozporu s relevantní judikaturou správních soudů.

[29] Poukaz stěžovatele na rozpis strážních stanovišť a na nutnost zachovat obsazenost strážních stanovišť se zcela míjí s konkrétními skutkovými okolnostmi nyní posuzované věci. Stěžovatel byl nejprve zařazen na oddělení výkonu trestu (do 31. 12. 2015), poté na oddělení výkonu zabezpečovací detence (od 1. 1. 2016), přičemž služby vykonával na pozici inspektora dozorců služby, která vůbec nespadá pod strážní službu.

[30] Nedůvodná je také kasační námitka, že rozpis dozorců stanovišť nemůže být porušován denním rozkazem vedoucího oddělení. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že postačí, pokud je vymezení vzájemné zastupitelnosti dozorců upraveno v denním rozkazu vedoucího oddělení, není nezbytně nutné, aby jej řešil rovněž rozpis dozorců stanovišť. Nejvyššímu správnímu soudu také není zřejmé, proč by nemohl být inspektor dozorců služby krátkodobě (tedy pro účely čerpání přestávky na jídlo a odpočinek) zastoupen řadovým dozorcem.

[31] Krajský soud se zabýval také otázkou řešení mimořádných událostí. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu přitom konstatoval, že omezení příslušníka spočívající v jeho zákonné zakročovací povinnosti podle § 7 odst. 3 zákona o vězeňské službě samo o sobě nebrání tomu, aby v daném případě byly přestávky podřazeny pod režim § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru.

[32] Nejvyšší správní soud k uvedenému hodnocení pouze dodává, že situaci stěžovatele je v tomto ohledu třeba odlišit od případů posuzovaných Soudním dvorem ve věci *XR proti*

Dopravnímu podniku hl. m. Prahy a Ústavním soudem v nálezu sp. zn. II. ÚS 1854/20. Soudní dvůr se v uvedeném případě zabýval situací hasiče (zaměstnance Dopravního podniku hl. m. Prahy), u něhož v době, kdy čerpal přestávky, nebyla žádným způsobem zajištěna zastupitelnost. Proto byl po tuto dobu vybaven vysílačkou, jejímž prostřednictvím mohl být upozorněn na nutnost přerušení přestávky z důvodu potřeby okamžitě (do dvou minut) vyjet k zásahu. Obdobně Ústavní soud v nálezu sp. zn. II. ÚS 1854/20 posuzoval případ hasiče na Letišti Ostrava, který měl povinnost být připraven zasáhnout nejpozději do tří minut. Stěžovatel ale neměl žádnou srovnatelnou povinnost. Stěžovatel navíc ve správním řízení sám vypověděl, že v době, kdy čerpal přestávky a nacházel se v jídelně v objektu Olomoucká, u sebe ani neměl radiostanici. Ostatně v případě stěžovatele ani nikdy nedošlo k tomu, že by musel přestávku na jídlo a na odpočinek přerušit z důvodu výskytu nějaké mimořádné události (srov. také usnesení ze dne 8. 11. 2023, sp. zn. I. ÚS 1615/23, kterým Ústavní soud odmítl ústavní stížnost proti výše zmiňovanému rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 272/2022-64).

[33] Nedůvodná je také kasační námitka, že závěr krajského soudu je v rozporu s nařízením žalovaného č. 5/2016. Podle § 4 písm. c) nařízení žalovaného č. 5/2016 *příslušník veřejné služby zařazený k výkonu dozorcí služby na jednotlivých stanovištích nebo na vymezených úsecích při plnění dalších stanovených úkolů, jakož i při vystupování na veřejnosti je dále zejména povinen vykonávat službu na určeném stanovišti nebo na vymezeném úseku, neodvracet pozornost od výkonu služby, neprovádět činnost, která nesouvisí výkonem dozorcí služby a neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude střídán nebo odvolán. Obdobné ustanovení bylo též v § 3 odst. 2 písm. c) NGR č. 21/2010. Nejvyšší správní soud tak souhlasí s krajským soudem, že citované ustanovení nařízení žalovaného č. 5/2016 pojednává o povinnostech příslušníka při výkonu služby, nikoliv v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, zároveň výslovně umožňuje opustit stanoviště.*

5. Závěr a náklady řízení

[34] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[35] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl úspěšný, a nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému by dle pravidla úspěchu ve věci náhrada nákladů řízení náležela; žádné náklady nad rámec běžné správní činnosti však nevynaložil, proto mu soud náhradu nákladů v řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. září 2024

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu

